

CUPRINS

O LUME MINUNATĂ

<i>Spectacolul naturii</i>	4
<i>Pinocchio la teatru</i> , după Carlo Collodi	7
<i>Legenda ghiocelului</i>	11
<i>Degețica</i> , de Hans Christian Andersen	15
<i>Recapitulare</i>	19

E PRIMĂVARĂ IAR!

<i>Primăvara</i> , de Vasile Alecsandri	21
<i>D-I Goe</i> , după Ion Luca Caragiale	23
<i>Bucle aurii</i> , după o poveste englezească	28
<i>La Paști</i> , de George Topîrceanu	31
<i>Recapitulare</i>	34

ÎN LUMEA POVEȘTILOR

<i>Povestea găștelor</i> , de George Coșbuc	36
<i>Ursul păcălit de vulpe</i> , după Ion Creangă	40
<i>Albă-ca-Zăpada</i> , după Frații Grimm	43
<i>Vizită</i> , după Ion Luca Caragiale	47
<i>Recapitulare</i>	51

BINE AI VENIT, VARĂ!

<i>Heidi, fetița munților</i> , după Johanna Spyri	54
<i>Somnoroase păsărele</i> , de Mihai Eminescu	58
<i>Povestea cărții</i>	61
<i>Recapitulare</i>	65
<i>Recapitulare finală (1)</i>	67
<i>Recapitulare finală (2)</i>	69
<i>Recapitulare finală (3)</i>	71

D-I Goe

după Ion Luca Caragiale

• Înțelegerea textului •

1 Completează spațiile libere.

- ❖ Titlul textului este _____ . Autorul textului este _____ . Textul conține _____ *numele întreg al autorului* și _____ linii de dialog pentru vorbele lui Goe.
- ❖ Acțiunea se petrece _____ , în drum spre _____ . *locul*

2 Spune-ți părerea! Bifează răspunsurile corecte.

a) Goe vrea să stea pe coridor cu bărbații:

- ca să se simtă la fel de important ca și bărbații;
 ca să imite adulții;
 pentru că nu are răbdare să stea la locul lui în compartiment cu doamnele.

b) Denumirile *Mam'mare, mamița, tanti Mița* arată:

- respect autoritate lipsă de politețe simpatie
 severitate alintare îngăduință afecțiune

c) Un „domn“ este o persoană respectată și bine-crescută. Caragiale îl numește pe Goe „domn“:

- deoarece Goe vrea să fie tratat ca un domn;
 în glumă, pentru că Goe este opusul unui domn;
 pentru că face parte dintr-o familie respectabilă.

d) Goe vrea să oprească trenul pentru că și-a pierdut pălăria. Motivul lui este:

- întemeiat egoist copilăresc
 lipsit de înțelegere față de ceilalți călători

3 Completează folosind cuvinte potrivite.

_____ îl duc pe _____ Goe la _____. Ei așteaptă pe _____ trenul _____. Goe vrea să stea pe coridorul vagonului cu _____. Unul dintre _____ îl avertizează să _____ pe fereastră. Goe nu vrea să _____ și procedează la fel. Imediat, acesta începe să _____ cerând să _____ trenul. Băiatul a rămas fără _____ .

4

Bifează numai acele însușiri care i se potrivesc lui Goe.

 cuminte

 alintat

 ascultător

 isteț

 încăpățânat

 obraznic

 politicoș

 needucat

5

Recunoști acțiunile lui Goe? Scrie după fiecare dintre ele însușirea corespunzătoare.

- Goe **vrea** să stea pe coridorul vagonului. _____
- **Scoate capul pe fereastră** în ciuda sfatului primit. _____
- **Se strâmbă** la călător. _____
- **Bate din picioare** când se înfurie. _____
- **Zbiară** cerând să se oprească trenul. _____

6

Pune-te în situația personajelor!

- Care este reacția celor trei cucoane față de comportamentul lui Goe?
- În locul lui tu ce ai fi făcut?
- Ce crezi că îl determina pe Goe să fie neascultător?
- Cum ar reacționa părinții tăi dacă ar fi în locul doamnelor?

În autobuz

Ionuț și bunica lui urcă în autobuzul aglomerat. Bunica încearcă să se strecoare printre călători.

– Hai, Ionuț, să avansăm de lângă ușă!

– Stai, mamaie, unde te înghesui așa? se răstește supărat un tânăr de liceu.

– Nu mă înghesui, tinere! Vreau să ajung la balustradă ca să mă sprijin. Altfel, cădem la prima frână a șoferului.

Bunica ajunge să se țină de bară. Ionuț vine și el lângă aparatul de compostat bilete.

Pe cele două scaune cu fața spre ei stau o fată și un băiat de gimnaziu. Vorbesc și râd zgomotos, făcând „mișto“ cu alți doi colegi aflați în picioare lângă ei. Nu le pasă de nimeni și de nimic.

De pe bancheta din spatele lor, se ridică un domn:

– Pofțiți aici, doamnă! Eu cobor în curând.

– Vă mulțumesc mult. Ionuț, dă-mi ghiozdanul să îl țin eu.

Deodată se aude o voce chiar în apropierea ușilor: „Biletele la control, vă rog!“

Cei doi elevi gălăgioși amuțesc și fac fețe-fețe.

- Ce reguli de comportament civilizată nu au fost respectate?
- Poți da un exemplu de comportare politicoasă?

7

Completează tabelul cu reguli și sfaturi de călătorie cu trenul.
Folosește regulile pentru a crea un afiș.

AȘA DA!	AȘA NU!
• Folosește spațiul pentru bagaje!	• Nu arunca obiecte pe geam!
• Fii respectuos cu toți călătorii!	• _____
• _____	• _____
• _____	• _____
• _____	• _____
• _____	• _____

Reține! În acest text, autorul ne prezintă comportamentul unui copil pe nume Goe. El este foarte răsfățat, needucat, leneș. Nu iubește învățătura, de aceea a rămas repetent. Este obișnuit să fie recompensat de familie fără să merite și să primească totul la comandă.

Dacă părinții sunt indulgenți și fac tot ce vrea copilul, acesta va deveni un om care nu respectă nicio regulă, nu acceptă refuzuri și crede că totul i se cuvine.

8

Scrie într-un enunț ce ai învățat din textul „D-I Goe“.

• Elemente de limbă •

1

Scrie cuvinte cu sens asemănător.

spânzură → se agață, stă atârnat

coridor → _____

călătorie → _____

cucoane → _____

amândouă → _____

fereastră → _____

2

Scrie cuvinte cu sens opus.

bunavoință ≠ rea-voință

împreună ≠ _____

politicos ≠ _____

a scoate ≠ _____

mititel ≠ _____

opri ≠ _____

3

Ordonează și scrie cuvintele din ce în ce mai mare, după cât de puternic e sensul lor negativ.

Model: zbiară, strigă, țipă → strigă, țipă, zbiară

○ răsfățat, răzgâiat, alintat → _____

○ obraznic, necuviincios, nerușinat → _____

○ izbește, lovește, bate → _____

4 Unește enunțul cu explicația potrivită.

Goe **se strâmbă** la tânărul călător care i-a atras atenția. ○

○ se curbează, se încovoiaie

Undița **se strâmbă** de greutatea peștelui. ○

○ se schimonosește

5 **Atenție!** Alcătuieste propoziții cu cele două cuvinte.

alamă = amestec de metale de culoare galben-aurie
alarmă = anunțarea unei primejdii care amenință populația

6 Explică folosirea semnelor de punctuație marcate.

- Mamițo! Mam'mare! Tanti!
- Ce e? Ce e? sar cucoanele.
- Să oprească! zbiară Goe, bătând din picioare.

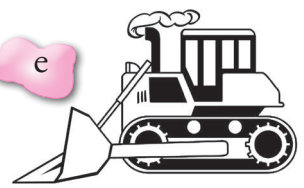
7 *cs/gz* Pronunțăm **cs** sau **gz**?

box	☐	luxos	☐
fix	☐	examina	☐
exemplu	☐	exersa	☐

8 În cuva excavatorului silabele s-au amestecat. Combină silabele date și scrie cuvintele. Alcătuieste propoziții cu două dintre acestea.

xo fon sa rox xe xă ta men xa e

e țiu xer ci di tor pe ex xă fi

9 Alege cuvintele scrise corect și completează cu ele propozițiile.

● Biblioteca bunicilor este _____ cu cărți vechi.	● <i>tixită/ticsită</i>
● Vasile _____ a scris poezii despre natură (pasteluri).	● <i>Alecsandri/Alexandri</i>
● Am vorbit să plecăm cât mai devreme în _____.	● <i>ecspediție/expediție</i>
● Am fost cu părinții într-un loc _____.	● <i>exotic/egzotic</i>
● Doamna îi _____ Anei cum trebuie să povestească.	● <i>explică/ecsplcă</i>
● _____ este o plantă cu flori albe, roșii, albastre sau violete.	● <i>micsandra/mixandra</i>
● Suntem siguri că nu _____ niciun pericol.	● <i>egzistă/există</i>
● Ioana are părul _____.	● <i>îmbăcsit/îmbăxit</i>

- Citiți dramatizarea fragmentului. Interpretați expresiv rolurile, folosind indicațiile din pasajele colorate.

*Clubul
de lectură*

D-I Goe
– dramatizare –

după I. L. Caragiale

Goe e îmbrăcat în costum de marinar, cu biletul de tren la pălărie.

Mam'mare (*sărută pe nepoțel și-i potrivește pălăria*): *Vezi ce bine-i șade lui cu costumul de marinel?*

Mamița: *Mamițo, nu ți-am spus că nu se zice marinel?*

Mam'mare: *Da cum?*

Mamița: *Marinal...*

Mam'mare: *Ei! ziceți voi cum știți: eu zic cum am apucat. Așa se zicea pe vremea mea, când a ieșit întâi moda asta la copii – marinel.*

Goe (*le întrerupe*): *Vezi că sunteți proaste amândouă? Nu se zice nici marinal, nici marinel...*

Tanti Mița (*cu un zâmbet simpatic*): *Da cum, procopsitul?*

Goe: *Mariner...*

Mam'mare (*iar sărută pe nepoțel și-i potrivește pălăria*): *Apoi de! N-a învățat toată lumea carte ca d-ta!*

Goe își pierde pălăria cu tot cu bilet. Cucoanele n-au încotro și trebuie să plătească un bilet nou, plus o taxă. Mam'mare îi dă lui Goe o beretă în locul pălăriei.

Mam'mare (*scuipându-l să nu-l deoache și sărutându-l dulce*): *Parcă-i șade mai bine cu beretul!...*

Tanti Mița (*scuipându-l și ea să nu-l deoache și sărutându-l*): *Cu ce nu-i șade lui bine?*

Mamița (*prefăcându-se foarte supărată*): *Lasă-l încolo! Că prea e nu știu cum!... Auzi d-ta! Pălărie nouă și biletul!*

Mam'mare: *Să fie el sănătos, să poarte mai bună!*

Mamița: *Da pe mamița n-o pupi?*

Goe (*cu haz*): *Pe tine nu vreau!*

Mamița (*se face că plânge*): *Așa? Lasă!...*

Goe: *Las' că știu eu că te prefaci!*

Mam'mare: *Ți-ai găsit pe cine să-nșeli!*

Mamița (*râzând; scoate din săculeț ceva*): *Cine mă pupă... uite!... ciucalată!*

Mamița pupă pe Goe, Goe pe mamița și, luând bucata de ciocolată, iese iar în coridor.

Mam'mare: *Puișorule, nu mai scoate capul pe fereastră!... E lucru mare, cât e de deștept!*

Tanti Mița: *E ceva de speriat, pe cuvânt!*

🦋 **Ce părere au cucoanele despre Goe? Crezi că au motive corecte pentru părerea lor?**

Recapitulare finală (3)

🌸 Citește textele următoare:

Nusul elefantului

Nusul foarte lung al elefantului se numește „trompă“. Trompa nu e numai nasul lui folosit la respirat și la mirosit, ci este utilă și pentru a culege hrana, pentru a sorbi apa de băut și pentru a se stropi cu apă.

(De ce unele animale au corpul atât de ciudat?, Ed. ARC)

Broscuța

de Mariana Pândaru

Am zărit-o în grădină,
Printre puii de găină.
Ghemotoacele-o priveau
Și cu spaimă se-ntrebau:

– Cine-o fi și ce vrea oare?
– Parcă n-are nici picioare!
– Aripile unde-i sunt?
– Crește verde din pământ?!

– Oac, răspunse fără frică
„Arătarea“ mititică...
Și sări, ca să le-arate
Cine este și ce poate.

1

Deosebește textul literar de cel nonliterar. Motivează oral.

- a) Arată care text este în proză și care în versuri.
b) Precizează titlul și autorul în cazul fiecăruia.

2

Citește textul în versuri.

- a) Câte strofe are? b) Câte versuri sunt în fiecare strofă?

3

Bifează răspunsurile corecte pentru poezia „Broscuța“.

- ◆ Locul întâmplării este: în livadă în grădină lângă lac
◆ Personajele sunt: puii de găină cloșca „arătarea“
◆ Sentimentele puișorilor sunt: simpatie mirare spaimă

4

Cine este „arătarea“ din poezie?

- a) Notează trei trăsături ale acesteia: _____
b) Scrie trei deosebiri observate de către puii de găină între ei și „arătare“: _____

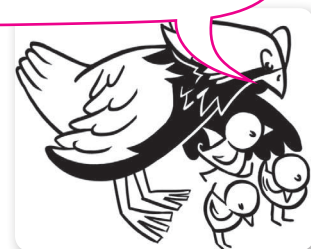
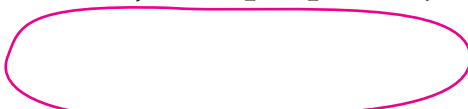
5

Alcătuiește câte un enunț în care cuvântul „broască“ să aibă sensuri diferite.

6 **Transcrie din poezie:**

- a) o întrebare care exprimă totodată o imagine vizuală (se vede);
- b) un enunț care indică o imagine auditivă (se aude);
- c) o imagine dinamică (de mișcare);
- d) un vers care conține semnul exclamării și motivează oral folosirea semnelor de punctuație.

7 **Imaginează-ți cum s-a terminat întâmplarea. Orientează-te după imagini. Scrie pentru fiecare imagine ce vezi și ce a spus personajul indicat.**

8 **Enumeră din textul în proză cuvintele care exprimă simțurile utilizate de elefant prin trompa sa: _____**

9 **Ordonează alfabetic cuvintele din al doilea enunț al textului în proză.**

10 **Alege două cuvinte de trei silabe de la exercițiul 9. Scrie care este ordinea vocalelor și a consoanelor pentru acestea: _____**

11 **Scrie din poezie:**

- a) trei cuvinte care conțin grupurile de sunete „oa“ (2), „ea“ (1);
- b) cuvinte din ambele texte cu grupurile de litere învățate (4).

12 **Alcătuiește un enunț cu un cuvânt în care „x“ se pronunță „gz“.**

Mai mulți copii stau în cerc, ținându-se de mâini. În mijlocul cercului se află copilul care joacă rolul lui Veselaș.

Copiii cântă: *El e piticul Veselaș
Cel pus pe glume și poznaș.
Să facem toți cum face el,
Să facem toți la fel, la fel.*

În tot acest timp, Veselaș execută tot felul de mișcări amuzante, iar ceilalți copii îl imită.

Cine va imita cel mai bine va deveni noul Veselaș.

